

ISSN 2522-493X

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Видавничий дім Дмитра Бураго

Наукове видання

«**МОВА І КУЛЬТУРА**»

Випуск 20

Том IV (189)

Київ
2017

УДК 82-31

Євтушенко С.О., канд. філол. наук

Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ

ОБРАЗ ІМПЕРІЇ У ТВОРЧОСТІ ПОСТКОЛОНІАЛЬНИХ АВТОРІВ

У статті досліджується специфіка функціонування образу імперії у творчості сучасних авторів. Визначається відмінність у відтворенні двох імперій – Російської / Радянської та Австро-Угорської. Аналізуються причини виникнення ностальгійного дискурсу у відтворенні Австро-Угорської імперії.

Ключові слова: імперія, Радянська імперія, Австро-Угорська імперія, ностальгія, проза, публіцистика.

За спостереженнями Е. Саїда, у британській («найрегулярніше вони трапляються в британському романі») і французькій культурі XIX – початку XX ст. «імперія відіграє роль кардинально важливої обставини». Відповідно «майже повсюдно можна виявити алюзії на імперію», що складають «структуру ставлення і референції» [11, 111]. Випадає стверджувати, що подібного роду «алюзії на імперію» / «структуру ставлення і референції» є однією з примітних ознак сучасної української літератури.

Постійно відтворюваним у творчості вітчизняних письменників є підкреслено негативний образ Російської / Радянської імперії – країни зі своїми власними правилами й законами, країни, якої «майже немає» (Ю. Андрухович). Загальновизнаним можна вважати погляд на Росію як на «організм», сутність якого (незалежно від того «комуністична вона, монархічна чи, наприклад, поліційно-олігархічна») визначається прагненням бути імперією – «великою, більшою, ще більшою, найбільшою» [5, 406]. Специфічною особливістю Росії вважають її здатність залишати по собі незнищенні сліди, адже «Росія ніколи й нізвідки не йде вся, її хоч трохи завжди лишається (...)», хоча б у вигляді Мавзолею імені Сталіна, за яким усі подорожні розпізнають, де вони опинилися» [3, 63]. Також наголошують на її схильності «рости на захід», одночасно поглинаючи як «маленькі народи» з їхніми мовами, звичаями, пивом, так і «великі».

На протигагу Російській / Радянській імперії вітчизняні письменники (особливо західноукраїнські) плекають у своїй творчості «габсбурзький міф» / міф про Галичину як «українського П'ємонту». Формування міфу Галичини / П'ємонту «як місця, де українська культура могла збирати сили, відновлюватися» Оксана Забужко пояснює перебуванням однієї гілки України в Австро-Угорщині, де було дозволено видавати книжки українською, а іншої в складі Російської імперії, «паралізованої політичними

репресіями». Особливий наголос на «габсбурзькому міфі» обумовлений бажанням закріпити європейську унікальність Галичини як території, яка колись була частиною Австро-Угорської імперії. При цьому відкидається інший міф – про приналежність Галичини до «радянського народу» (Т. Гундорова). Функціонування подібних міфів додає особливого шарму і неповторності будь-якому історичному простору. Однак варто пам'ятати, що надмірне культивування «ексклюзивності» не зрідка відіграє негативну роль у становленні модернізованої нації. [10, 93].

Ю. Андрухович у збірнику есеїв під назвою «Дезорієнтація на місцевості» створює ідилічний образ Австро-Угорської імперії того періоду, коли «світо порядок здається єдино можливим, певним і непорушним, імперія вічною» [2, 6]. Прийом каталогізації дозволяє письменнику визначити найхарактерніші складові відповідного іміджу тодішньої монаршої династії, а саме: полювання, бали, молебні, учти, військові виправи, паради, переписи населення, приєднування земель, збирання коштовностей, малярських полотен, колекції африканських тварин та заспиртованих виродеків, писання законів, відвідування опери, диктування волі, міждинастійні шлюби. Перелік «чеснот» Австро-Угорських монархів доповнюється іронічним зауваженням: «Кохання, секс, політика, інтриги, нашіптування – надто багато всього мусило пройти крізь них» [2, 68].

У романі «Танго смерті» Ю. Винничука знаходимо опис захарашеного речами будинку теті Люції на Кривчицях у Львові. Серед безлічі предметів (дзигарі, будики, годинники), запасів круп, цукру, солі, борошна, мила, сірників, слоків, в'язанок часнику, цибулі, червоно пекучого перцю, засушеного кропу і кмину, мішечками з горіхами, яблуками і грушами особливо вирізнялася «одна громіздка річ (...) старе австрійське піаніно» та маленький альбомчик, який «завзвичай у старих сім'ях називали «пам'ятником» або «штамбухом», сюди гості дому вписували на спомин вітання, побажання, вірші, а також щось малювали, кожна юна панночка могла похвалитися таким альбомом, а деколи й кількома» [6, 9]. Ретельно перераховані тітчині речі підкреслюють витривалість покоління, яке «пережило не одну війну і не одне лихоліття» та одночасно візуалізують (австрійське піаніно, австрійський «пам'ятник») ностальгію за втраченим Австро-Угорським минулим.

Підкреслену позитивну інакшість галичан бачимо в романі В. Шкляра «Маруся». Письменник створює образ «наймолодшої і найдисциплінованішої» на світі Галицької армії, поведінка якої вигідно вирізнялася з-поміж інших учасників військових дій: «Вони, галичани, краще за тих дядьків у шинелях знали, що таке приватна власність. (...) Проїшовши сотні верст Великою Україною, вони не реквізували жодної крихти хліба, а коли настали жнива, пішли між боями по людях допомагати збирати врожай за п'ятий сніп. Були навіть жнивні сотні. Тоді всі й побачили, хто такі галичани, яка їхня мова й честь» [13, 18].

У подорожніх записках Марини Гримич «Бранзолія» є розділ з промовистою назвою «Цесаревич Рудольф і «Нова Австрія» в Бранзолії», присвячений одній з екзотичних легенд в історії українсько-бразильської еміграції. Сюжет про цесаревича Рудольфа (всупереч офіційній звістці про смерть у 1889 році в уяві русинських селян залишався живим і закликав їх їхати до Бразилії / світлого царства «Нової Австрії», де «нема панів і лихварів, а є безмежні простори родючої землі») тривалий час був справжнім «хітом» в галицькому селянському середовищі. Важливо те, що легенда про кронпринца (цесаревича,

архикнязя) Рудольфа, єдиного сина імператора Франца Йозефа I й імператриці Єлизабет (званої як Sissi), нащадка трону Австрійської і (відповідно з 1867 р.) Австро-Угорської імперії, підкреслює виняткову симпатію так званих «малих народів» до монаршої особи. Значною мірою це було обумовлено етнічною толерантністю і досить демократичними політичними поглядами цесаревича Рудольфа, що певною мірою переносилося і на сприйняття Австро-Угорської імперії.

Ю. Андрухович наголошує на тому, що «ставлення галицьких українців до старої Дунайської монархії було не ворожим і не ідилічним, а радше іронічним». До того ж «з усіх елементів неминучого майбутнього вибуху, якими просто-таки була насичена Австро-Угорщина в силу свого суперечливо-клаптикового характеру, український був найменш вибуховим» [2, 7]. Письменник наводить п'ять головних тез на захист «небіжки Австрії» / «мамуні Австрії» / «найлегковажнішої з імперій» / «неіснуючій нині бабуні»:

1) збереження українського складника в безмежному мовно-національному різноманітті світу;

2) збереження діалекту всередині збереженої мови, «однією з характерних рис якого є дивовижний набір смаковитих виразних германізмів»;

3) примирення і поєднання «багато що раніше непримиренного й непоєднуваного»;

4) збереження інакшої, різної архітектури та міст з їх правом стійкості, «внаслідок чого вони вперто не хочуть руйнуватися попри передумови для руйнування»;

5) відкриття нових географічних можливостей та прищеплення любові до Заходу [2, 8].

«Клаптиковість», «змішаність», «причетність – біологічну й історичну до всього і вся на світі» – найприкметніші риси Австро-Угорської імперії, через які вона «являла собою справжній «цирк аномалій», рухому колекції екзотів і потвор» і «змушена була обрати для себе свободу і плюралізм, даючи притулок практично всім» [2, 8]. У подорожніх записках Марини Гримич «Бранзолія» знаходимо спогади Віри Вовк про передвоєнну Галичину, характерною прикметою якої було «гармонійне співжиття різних культур»: «вчителькою української мови в польській школі була вірменка, а найближчими Віриними подругами, з якими вона лазила по деревах, – донька місцевого раввіна і донька бідного містечкового торговця», «українська гімназія у Львові, зі строгими і дуже ерудованими викладачами, рівень якої пані Віра відзначила як найвищий» [7, 127].

Виникнення подібних ідеалістичних уявлень пов'язано із «ностальгійними спробами повернення (реставрації) спільного минулого (австрійсько-монархічного)» (Т. Гундорова). Задля справедливості варто відзначити, що Центральна Європа – Габсбурзька Європа – дійсно посприяла розвитку значної кількості талантів. Однак зворотнім боком постали втілені в життя жакливі спотворення Просвітництва. Н. Аскерсон у статті «Нації і регіони» наголошує на тому, що саме інтелектуали Центральної Європи причетні до створення націоналізму, тоталітаризму, марксизму: «Саме в цьому вируючому котлі ненависті, хаосу національних і соціальних потрясінь, в болісних пошуках виходу і мріях знайти винного у своїх бідах сформувався і зміцнів фашизм» [9, 27]. Варто також зазначити, що «свобода» українців в імперії Габсбургів багато в чому була обумовлена раціоналістичною політикою тодішніх монархів, спрямована насамперед на збереження єдності імперії. Як відзначає Г. Касьянов, велика свобода в сфері національної самоорганізації українців виступала ефективним засобом збереження їх лояльності щодо центральної влади та виступала підставою для «використання «української карти»

в міжнародній політиці XX століття». Дослідник також називає три обставини, що позитивно вплинули на національну мобілізацію українців Галиції: 1) компактність території; 2) потужний інтелектуальний імпорт з «російської України»; 3) культурно-релігійний фактор [10, 93].

Поряд із тугою за зниклою імперією спостерігається усвідомлення неможливості повернутися до монарших часів. Символічно виглядає постать пані на вході до церкви капуцинів / «царства мертвих» – «типова стара віденка (читай Європа – С.Є.), охоронниця Бога – вітчизни – Традиції». Десять імператорів, п'ятнадцять імператриць і близько сотні їхніх найближчих родичів – архикнязів, архикнягинь та архикнязівен (спочили у підземеллях цієї церкви) – є «тутешнім» епіцентром блискучої, фатальної, нещасної (як і всі інші) династії». Посутньо, скорботне підземелля дозволяє «вивчити історії Австрії (дати, імена, генеалогічні ряди), історію мистецтва (труни барокові, рококові, ампір, бідермайер, труни в стилі модерн), історію пишнот і марнот, і марноти марнот» [2, 68].

Ностальгія за втраченою імперією не стає на заваді відтворенню негайці так званого «галицького публічного театру» з його «нестерпно святеницькими правилами гри», що виступає своєрідним антиподом проти надмірної ідеалізації Австро-Угорського минулого. У романі «Дванадцять обручів» Ю. Андрухович відтворює маніпуляції «шановного панства» зі смертю Богдана-Ігоря Антонича: «Звістка про його перебування в лікарні відразу опанувала Львовом. Проте керівництво театру не могло погодитися з істинною версією його катастрофи (...) Моделюючи свідомо свого власного Антонича, театральні діячі запустили в обіг перше-ліпше з того, що спало комусь із них на думку й мало досить невинний, себто нейтральний вигляд: гострий апендицит з подальшою операцією на сліпій кишці» [4, 133].

Своєрідним символом «нормального» імперського життя в романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів» постає метеостанція на гірському хребті з його залами і кімнатами, кабінетами, півкруглою вежею зі спостережними пунктами, лабораторіями, радіовузлом, автономною електростанцією, опалювальною системою з гарячою водою у ваннах, пральнями і душовими, бібліотекою, танцювальним слоном з грамофонами й музичними автоматами, більярдною, зимовим садом філодендронів, кіноклубом і маленькою галереєю з непоганими копіями пізньоромантичних альпійських пейзажів. Ціною життя на кшталт «варшавського, краківського чи навіть і львівського» були «ненастанно ляскаючі батог», «гранично напнуті жили», «кілька принагідних смертей від травматизму та горілки», «безліч будівельних махінацій» і «три-чотири авантюрні компроміси» [4, 45].

Таким чином, відтворення образу імперії – Російської/Радянської та Австро-Угорської – займає вагомє місце у творчості сучасних українських авторів, що обумовлено як історичними лакунами, так і недостатньою відрефлексованістю складних та неоднозначних подій минулого.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрухович Ю. Два романи. – Івано-Франківськ. – «Лілея – НВ», 2014. – 479 с.
2. Андрухович Ю. Дезорієнтація на місцевості. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 128 с.
3. Андрухович Ю. Лексикон інтимних місць. Довільний посібник з геопоетики та космополітики / Юрій Андрухович. – Кам'янець-Подільський: Meridian Czernowitz, ТОВ «Друкарня «Рута», 2012. – 424 с.

4. Андрухович Ю. Дванадцять обручів : роман / Юрій Андрухович. – Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. – 288 с.
5. Андрухович Ю.І. Таємниця. Замість роману. – Харків : Фоліо, 2008. – 478 с.
6. Винничук Ю. Танго смерті: роман / Ю.П. Винничук. – Харків: Фоліо, 2013. – 348 с.
7. Гримич Марина Бранзолія : подорожні записки / Марина Гримич. – К.: Дуліби, 2015. – 156 с.
8. Європейська меланхолія. Дискурс українського окциденталізму. НАН України, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка ; [відп. ред.: Т. І. Гундорова] [Текст] : [збірка наукових статей]. – Київ : СтилоС, 2008. – 159 с.
9. Керни Ричард. Диалоги о Европе / Пер. с англ. – М. : Издательство «Весь мир», 2002. – 320 с.
10. Новая имперская история постсоветского пространства. Сборник статей (Библиотека журнала «Ab Imperio») / Под. ред. И.В. Герасимова, С.В.Глебова, А.П.Каплуновского, М.Б.Могильнер, А.М.Семенова. – Казань. «Центр Исследовательского Национализма и Империи», 2004. – 652 с.
11. Саїд Е. Культура й імперіялізм / Едвард Саїд. – К.: Критика, 2007. – 608 с.
12. Український палімпсест. Оксана Забужко в розмові з Ізою Хруслінською / Пер. з польської Д.Матіяш; за ред. І.Андрусяка та О.Забужко. – К. : КОМОРА, 2014. – 408 с.
13. Шкляр В. Маруся : роман / Василь Шкляр. – Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2014. – 320 с.

Евтушенко С.А., канд. філол. наук
Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ

ОБРАЗ ИМПЕРИИ В ТВОРЧЕСТВЕ ПОСТКОЛОНИАЛЬНЫХ АВТОРОВ

В статье исследуется специфика функционирования образа империи в творчестве современных авторов. Определяется различие в воспроизведении двух империй – Российской / Советской и Австро-Венгерской. Анализируются причины возникновения ностальгического дискурса в изображении Австро-Венгерской империи.

Ключевые слова: империя, Советская империя, Австро-Венгерская империя, ностальгия, проза, публицистика.

Yevtushenko S.A., Ph.D
Borys Grinchenko university, Kiev, Ukraine

THE IMAGE OF EMPIRE IN THE WORKS BY POST-COLONIAL AUTHORS

The article considers specific features of functioning of the image of empire in the works by modern authors. The author determines the difference in picturing the two empires – the Russian/Soviet and Austro-Hungarian. The article considers the causes of nostalgic discourse in the reproduction of the Austro-Hungarian empire.

Key words: empire, the Soviet empire, the Austro-Hungarian empire, nostalgia, prose, journalism.

ПСИХОЛОГІЯ МОВИ І КУЛЬТУРИ

Самигулина Ф.Г. АКТУАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПОВ
В ДЕТСКОМ ДИСКУРСЕ..... 5

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ

Євтушенко С.О. ОБРАЗ ІМПЕРІЇ У ТВОРЧОСТІ ПОСТКОЛОНІАЛЬНИХ
АВТОРІВ..... 11

Кайдаш А.М., Хомич В.І. СТИЛІСТИКО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ
СЛОВООБРАЗУ «ДІМ» У ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ
ПРИНИ ЖИЛЕНКО..... 16

Кушнір Н.А. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ВЕРБАЛЬНЫХ И НЕВЕРБАЛЬНЫХ
СРЕДСТВ КОММУНИКАЦИИ В СТРУКТУРЕ РЕЧЕВОГО АКТА
(НА ПРИМЕРЕ КОММУНИКАТИВНОЙ СИТУАЦИИ «ОБЪЯСНЕНИЕ
В ЛЮБВИ»)..... 21

Радчук О.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ПРИМЕНЕНИЯ МЕТОДОЛОГИИ КУЛЬТУРНОГО
ТРАНСФЕРА В КОГНИТИВНЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ..... 25

Юрова І.Ю. ОБРАЗИ ПРИРОДИ У ПОЕЗИЯХ Л. КОСТЕНКО ТА А. СПРЫНЧАН... 32

Кравченко О.Г. МІЖМОВНА СИМЕТРІЯ І АСИМЕТРІЯ СЕМАНТИКИ
ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ,
УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ)..... 37

Мироненко О.В. СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ ТЕРМІНОЗНАВСТВО:
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК..... 44

Борбенчук І.М. ЛЕКСИКО-ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕЗІЙ КАТУЛЛА .. 49

Трищенко І.В. АЛЮЗІЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВАЦІЇ ФОНОВИХ ЗНАТЬ ЧИТАЧА 53

Ніколаєско Л.І. МОРАЛЬНІ ПОЧУТТЯ ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОГО
ВИВЧЕННЯ..... 58

Шуляк С.А. ТЕКСТИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ЗАМОВЛЯНЬ:
НОМІНАЦІЇ ВАЛІДОНІМІВ 64

Магеррамова С.А. НАЗВАННЯ ВОДОЕМОВ В ТЕРМИНООБРАЗОВАНИИ
РУССКОГО ЯЗЫКА..... 70

Гулузаде Ниса Фикрет кызы ВЗАИМОСВЯЗЬ ИДЕОЛОГИИ И ДИСКУРСА 76

Гюльшиан Агабей САТИРА КАК ФОРМА ОБРАЗНОГО МЫШЛЕНИЯ..... 81

Агаева Сабина Октай кызы МАКСУД ШЕЙХЗАДЕ – МАСТЕР ИСТОРИЧЕСКОЙ
ДРАМЫ..... 91

<i>Амрахова Матанат</i> О НЕКОТОРЫХ АСПЕКТАХ ИССЛЕДОВАНИЯ ТОПОНИМА АЗЕРБАЙДЖАН	98
---	----

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

<i>Зеленська О.</i> ПРОБЛЕМИ МОВНИХ КОНТАКТІВ І ВИДІВ МІЖМОВНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ПРАЦЯХ ПРОФЕСОРА Ю.О. ЖЛУКТЕНКА (ДО СТОРІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	105
<i>Тільняк Н.В., Сидоренко Л.М.</i> ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ БАР'ЄРІВ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ	110
<i>Дяченко Н.М., Вольська І.О.</i> УКРАЇНЦІ Й ПОЛЯКИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВАЛЬНИХ СТЕРЕОТИПІВ	114

МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

<i>Rybalko M.-M.</i> THE EVOLUTION OF MICHELLE OBAMA'S NON-VERBAL PROFILE IN THE FRAME OF HER PUBLIC DISCOURSE	122
<i>Kolisnyk M.</i> DEVIANT ASPECTS OF ENGLISH COMMUNICATION ON FACEBOOK	127
<i>Пилипенко І.О.</i> ВАРІАТИВНІСТЬ АНГЛОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ	131
<i>Шилей Е.В.</i> ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ПРИТЯЗАНІЙ ЦЕЛЕВОЙ АУДИТОРИИ НА ПРИМЕРЕ НАИМЕНОВАНИЙ КОМПАНИЙ МИНСКА	137
<i>Гаєрилова О.В.</i> ЛЕКСИКА МОБІЛЬНИХ ТЕЛЕФОНІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ..	146
<i>Сагірова Л.В.</i> СПОСОБИ САМОПРЕЗЕНТАЦІИ ВРАЧА НА МЕДИЦИНСКИХ ИНТЕРНЕТ-БЛОГАХ	151
<i>Сергушкова О.В.</i> СХОДСТВО И РАЗЛИЧИЕ СЕГМЕНТИРОВАННЫХ КОНСТРУКЦИЙ В БЕЛОРУССКОЯЗЫЧНЫХ И РУССКОЯЗЫЧНЫХ ГАЗЕТНЫХ ТЕКСТАХ	157
<i>Строганова Г.О.</i> СОЦІОМОРФНІ МЕТАФОРИ НІМЕЦЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО МЕДІАДИСКУРСУ	164
<i>Запорожська Д.М.</i> УКРАЇНСЬКА РОК-ПОЕЗІЯ: МОВА, СТИЛІСТИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ, ОБРАЗИ	170

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ

<i>Ткачук Р.Ф.</i> ЕКЛЕЗИОЛОГІЧНА ДУМКА ІВАНА ДУБОВИЧА У КНИЗІ «HIERARCHIA ABO O ZWIERZCHNOŚCI W CERKWI WOŹEJ»	181
<i>Салимов Шохрат Альвенд оглу</i> КРИТИКА ЖИЗНИ ОБЩЕСТВА В ТВОРЧЕСТВЕ РУХИ БАГДАДИ	191

<i>Алиев Логман</i> ПРОБЛЕМА НАЦИОНАЛЬНО-ДУХОВНОГО САМОПОЗНАНИЯ В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	198
<i>Алиева Кямила Бахаддин кызы</i> СОЦРЕАЛИСТИЧЕСКИЙ МЕТОД И ЛИТЕРАТУРНАЯ КРИТИКА В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ 40-Х ГОДОВ XX ВЕКА	205
<i>Искендерли Хадиджа</i> К ВОПРОСУ ОБ ИССЛЕДОВАНИИ И ИЗДАНИИ ПОЭТИЧЕСКОГО НАСЛЕДИЯ НАБАТИ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ	212
<i>Зейналла Гюнель Фазиль кызы</i> ИНДИВИДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ РОМАНОВ РАШАД НУРИ ГЮНТЕКИНА В АСПЕКТЕ НАЦИОНАЛЬНОСТИ И СОВРЕМЕННОСТИ.	218
<i>Бураго Д.С.</i> ПЛАЧ О ПОГИБШЕЙ СТОЛИЦЕ В МЕМУАРАХ Б. К. ЗАЙЦЕВА «МОСКВА» БЫЛ ЛИ ПРАВОСЛАВНЫЙ АВТОР «ДУХОВНЫМ РЕАЛИСТОМ»?	225

ФІЛОСОФІЯ МОВИ І КУЛЬТУРИ

<i>Пресіч О.В.</i> ІСТОРІЯ ТА ПАМ'ЯТЬ У ПОВІСТІ В. СОРОКІНА «ДЕНЬ ОПРИЧНИКА»: МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ТВОРУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	236
<i>Бартіш С.</i> ВПЛИВ РОМАНТИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ДИТИНСТВА НА РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ У НІМЕЧЧИНІ.	244
<i>Rumyantseva O.</i> SPECIALIZED CORPORA DESIGNING FOR ESP TEACHING AND LEARNING.	250
<i>Mikadze M.</i> MODERN REQUIREMENTS FOR LANGUAGE TEACHERS.	256
<i>Борко Т.М.</i> ЛІНГВОРЕДАКТОРСЬКА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК ФАХОВА ОЗНАКА СПЕЦІАЛІСТА-ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ.	263
<i>Орлова В.Ф.</i> ИКТ КАК СРЕДСТВО РЕАЛИЗАЦИИ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧАЩИХСЯ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	268
<i>Носкова Г.Є.</i> МОВНА ОСВІТА: АНАЛІТИКА, ДЕФІНІЦІЇ, ПРОБЛЕМИ	272
<i>Чорна О.О.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE КДПУ У ВИКЛАДАННІ МОВНОЇ ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ВНЗ	279
<i>Яркова Е.М.</i> О ВЛИЯНИИ СОВРЕМЕННЫХ ТЕОРИЙ И МЕТОДОВ ИССЛЕДОВАНИЯ ВОСПРИЯТИЯ ЗВУЧАЩЕЙ РЕЧИ НА ФОРМИРОВАНИЕ ПЕРЦЕПТИВНОГО СЛОВАРЯ БИЛИНГВА В МУЛЬТИМЕДИЙНОМ КОНТЕКСТЕ	268
<i>Сидоренко С.І.</i> ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ПІДРУЧНИК ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ СВІТОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.	294

<i>Сіранчук Н.М.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ЛЕКСИЧНИХ ПОМИЛОК У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.	297
<i>Кузьміна К.</i> РОЗВИТОК НАВИЧОК СПРИЙНЯТТЯ ІНОЗЕМНОГО ТЕКСТУ НА СЛУХ НА ЗАНЯТТЯХ З ПЕРЕКЛАДУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ).	304
<i>Волик Н.Г.</i> ЦІННІСНІ ПРІОРИТЕТИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА	308
<i>Perlova V.V.</i> TEACHING PRAGMATICS TO FOREIGN LANGUAGE LEARNERS THROUGH ANALYSIS OF COMMUNICATIVE MISMATCHES	312
<i>Синявська О.Є.</i> ВПЛИВ БІЛІНГВІЗМУ НА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ ЯК ІНОЗЕМНИХ.	317
<i>Лихач Т.П.</i> СИСТЕМА УПРАЖНЕНІЙ ПО РОЗВИТКУ СВЯЗНОЇ РЕЧІ С ІСПОЛЬЗУВАННЯМ МОРФЕМНИХ І ДЕРИВАЦІОННИХ РЕСУРСОВ РУССКОГО ЯЗЫКА НА УРОКАХ ИЗУЧЕНИЯ СЛОВООБРАЗОВАНИЯ В VI –VII КЛАССАХ.	321
<i>Рудакова Т.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В АГРАРНИХ ВИШАХ	327
<i>Оруджева Наджиба Али кызы</i> ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ КУЛЬТУРЫ РЕЧИ	332
<i>Фокина С.А.</i> МИФОЛОГИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ В АВТОРСКОМ СОЗНАНИИ А. ШИРЯЕВА	337
<i>Yurchuk L., Yapanko L.</i> PECULIARITIES OF COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING	344
<i>Раковская Н.М.</i> ИНТЕПРЕТАЦИОННАЯ ПРАКТИКА К. ЛЕОНТЬЕВА (СТАТЬИ О РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ).	348
<i>Гамидли Г.Ш.</i> ВКЛАД ХАТИБА ТАБРИЗИ В АРАБСКУЮ ФИЛОЛОГИЮ СРЕДНИХ ВЕКОВ	353
<i>Гулич Е.А.</i> ЦВЕТОВАЯ СИМВОЛИКА В РОМАНЕ Л.Я. ГУРЕВИЧ «ПЛОСКОГОРЬЕ»	360
<i>Нагиева Афсана Габиль кызы</i> ЛЮБОВНАЯ ЛИРИКА ХАМИДА НИТГИ	364
<i>Ильхам Магомед кызы Бабанлы</i> О ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКОМ АНАЛИЗЕ АРХАИЧЕСКИХ ГЛАГОЛОВ В «КИТАБИ-ДЕДЕ КОРКУТ»	368
<i>Задорожний В.Б.</i> ПРО ДЕЯКІ СПЕЦИФІЧНІ ОБСТАВИНИ СУЧАСНИХ АКЦЕНТОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	376
<i>Мартинюк А.П.</i> РЕЦЕНЗІЯ НА ЦИКЛ НАУКОВИХ РОБІТ К.ФІЛОЛ.Н., ДОЦ. ТКАЧИК О.В., ПРИСВЯЧЕНИХ ТЕМІ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ В АНГЛОМОВНОМУ ФОЛЬКЛОРІ	384

Наукове видання

«**МОВА І КУЛЬТУРА**»

Випуск 20

Том IV (189)

Редактор: *О.Г. Бураго*

Макет і комп'ютерне верстування: *О.Л. Мумінова*

Підписано до друку 26.10.2017 р.

Формат 60 x 84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура «Тип Таймс».

Обл.-вид. арк. 26,10. Ум.-друк. арк. 20,92. Наклад 300 прим. Зам. № 1686-4.

Видавничий дім Дмитра Бураго

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 2212 від 13.06.2005 р.

Тел./факс: (044) 227-38-22, 227-38-48; e-mail: conf@burago.com.ua

www.burago.com.ua

Адреса для листування: 04080, м. Київ-80, а/с 41